

ทักษะการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ ปัตตานี

Work Skills of Civil Defense Volunteers of Manang Dalam Subdistrict Administrative Organization and Guidelines for Development

แอ สาเหาะ Aer Sahoh¹

สมพร คุณวิชิต Somporn Khunwishit²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และ 2) เสนอแนะแนวทางทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ประชากรสำหรับการศึกษาคั้งนี้ คือ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี จำนวน 123 คน สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างของค่าที่ (t-Test) และค่าเอฟ (F-Test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านทั้ง ด้านสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ด้านปฏิบัติการกิจกู้ชีพกู้ภัย ด้านรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการป้องกันและบรรเทาภัยตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันนั้น มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาภัย ด้านรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านสงเคราะห์ผู้ประสบภัย และด้านปฏิบัติการกิจกู้ชีพกู้ภัยที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนประสบการณ์ในการอบรมที่ต่างกัน มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาภัยแตกต่างกัน และระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ด้านปฏิบัติการกิจกู้ชีพกู้ภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะในเรื่องการฝึกทักษะเกี่ยวกับการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงเครื่องมือ อุปกรณ์ยานพาหนะสำหรับการปฏิบัติงานให้มีสภาพพร้อมใช้งานที่ทันต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้รวดเร็ว ฝึกความเชี่ยวชาญในการลาดตระเวนและรักษาความสงบของหมู่บ้าน อบรมความรู้เกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยและการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัย การประเมินสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น การกู้ชีพกู้ภัย และการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

คำสำคัญ: ทักษะการปฏิบัติหน้าที่ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

Abstract

The purposes of this research were 1) to examine the level of work skills of civil defense volunteers and 2) to provide guidelines for improving or developing such skills. The populations for this research were 123 civil defense volunteers working in Manang Dalam Subdistrict Administrative Organization, Pattani Province. Data were collected through survey questionnaires and, then, analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation. Hypotheses were tested using t-test and F-test.

Results from data analysis showed that the overall work skill level of civil defense volunteers in Manang Dalam Subdistrict Administrative Organization was at a high level. Likewise, when work skill of each task, the results showed that the work skills of all tasks which included disaster victim relief, search and rescue, peace and order keeping, and disaster prevention and mitigation, were at a high level as well. Results also showed that the levels of work skills of civil defense volunteers with different work experience were statistically different in all four tasks. Those who were different in terms of training had a different level of work skill in disaster prevention and mitigation. Those with different levels of education had a different level of work skill in search and rescue task. It is recommended in this research that the, to improve work skills of these civil defense volunteers, the following skills should be improved or developed: facility and equipment maintenance skill, village's peace and security surveillance skill, disaster warning and disaster relief skills, situation awareness skill, search and rescue skill, and knowledge about disaster risk reduction.

Key Words: Work Skills, Defense Volunteers

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์สาธารณภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมีแนวโน้มทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากสถานการณ์ต่างๆ ของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศ การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จึงเป็นภารกิจที่สำคัญและจำเป็นต่อความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอย่างยิ่ง ลำพังกำลังเจ้าหน้าที่ งบประมาณและเครื่องมือเครื่องมือของทางราชการที่จัดไว้ไม่อาจเพียงพอต่อจำนวนประชากรที่อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ได้ ทำให้เกิดความล่าช้าและการให้บริการไม่ทั่วถึง แนวความคิดพื้นฐานที่ยอมรับกัน โดยทั่วไป คือ ให้ประชาชนในท้องถิ่นมาเป็นกำลังเสริมในการปฏิบัติหน้าที่เมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้น แนวความคิดนี้ถูกนำมาใช้ในประเทศไทยมานานแล้ว

อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้น ๆ ทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ ได้รับการอบรมหลักสูตรอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กระทรวงมหาดไทย เป็นผู้เสียสละตนเอง อาสาเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับเจ้าหน้าที่ทางราชการ เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่โดยมิได้รับค่าตอบแทน ไม่มีเงินเดือน ไม่มีเบี้ยเลี้ยง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมีอยู่ทุกพื้นที่ทั่วประเทศ โดยทางราชการกำหนดให้องค์กรปกครองทั้งในภูมิภาค (อำเภอ กิ่งอำเภอ) และส่วนท้องถิ่น (เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล) รวมทั้งเขตปกครองพิเศษ (เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร) มีหัวหน้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่ผู้อำนวยการ มีอำนาจในการสั่งใช้และสั่งการได้ตามความจำเป็น ทั้งยังต้องจัดสรรงบประมาณอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยอาสาสมัครเหล่านี้สามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างแท้จริง (กรมการปกครอง, 2555)

ในพื้นที่มะนังดาลำ เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยต่างๆ ที่ส่งผลให้เกิดความสูญเสียทั้งในด้าน ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และนำไปสู่ประเด็นปัญหาต่างๆ ในสังคม เช่น ความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจ ปัญหาอาชญากรรมและการโจรกรรม รวมทั้งปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ภายหลังการเกิดสาธารณภัย จากความเสียหายภายหลังการเกิดสาธารณภัยส่งผลให้ประเด็นปัญหาดังกล่าว กลายเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องดำเนินการให้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น ซึ่งจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นใน

ทุกครั้งที่ผ่านมาก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งที่สามารถประเมินเป็นมูลค่าความเสียหายได้ และความเสียหายที่ไม่สามารถประเมินเป็นมูลค่าได้ เช่น สภาวะจิตใจของประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติซึ่งทำให้ประเด็นปัญหาดังกล่าวมีความสำคัญ ก่อให้เกิดความตระหนักจากประชาชนทุกคน เนื่องจากผลกระทบและความรุนแรงที่เกิดขึ้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนับเป็นองค์กรหนึ่งที่มีส่วนสำคัญในด้านการจัดการ สาธารณภัย โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 ซึ่งเป็นองค์การของรัฐที่อยู่ในพื้นที่ประสบภัยที่จะสามารถตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ความรับผิดชอบได้ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ ที่จะพัฒนาทักษะการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ได้อย่างไรเพื่อรองรับการเผชิญเหตุและบริหารจัดการสาธารณภัยหรือภัยพิบัติในปัจจุบัน ดำเนินการในเชิงรุกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

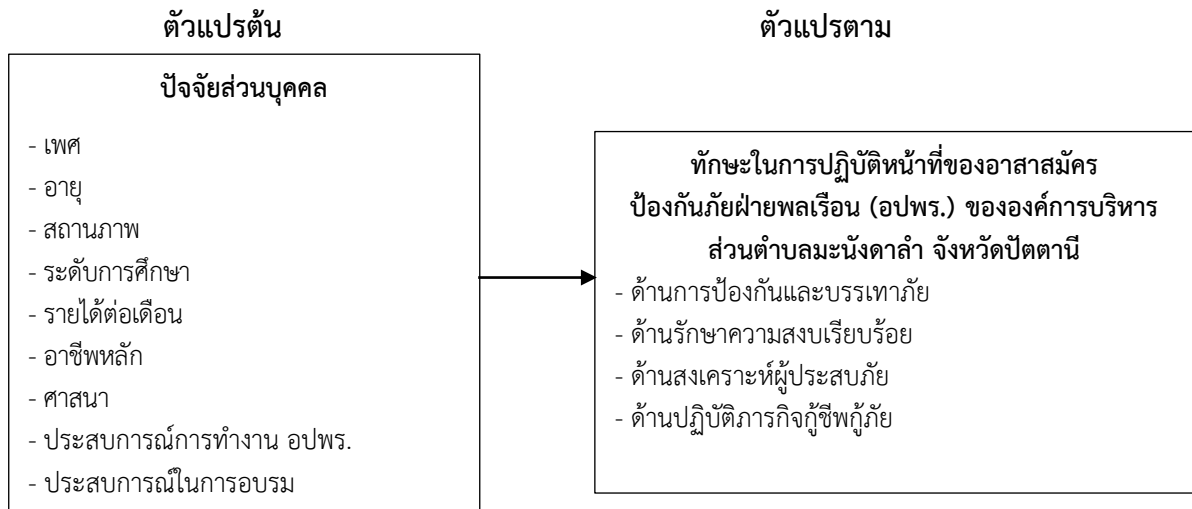
1. ทราบถึงระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี ที่มีในปัจจุบัน และความจำเป็นในการพัฒนาทักษะในอนาคต
2. ทราบถึงข้อเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี ต่อไปในอนาคต

ทบทวนวรรณกรรม

ประมวล สุขพอ (2558) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบล ในจังหวัดปราจีนบุรี ผลการศึกษา พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของเทศบาลตำบล ในจังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) การปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของเทศบาลตำบล ในจังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ด้านความรู้เกี่ยวกับงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจาก ศูนย์ อปพร. เทศบาลตำบล ด้านการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลในจังหวัดปราจีนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เจษฎา สกลุเขียว (2556) ศึกษาการฝึกอบรมของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า (1) ความคิดเห็นของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานครต่อการดำเนินการฝึกอบรมของสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก (2) ข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุ ระยะเวลาใน การปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของสำนักป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ทำการศึกษานี้ คือ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 123 คน ทำการเก็บข้อมูลจาก ประชากรทั้งหมด โดยใช้แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 9 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับทักษะในการ ปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัด ปัตตานี เป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 25 ข้อ และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางทางการ พัฒนาทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วน ตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี เป็นแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ดำเนินการศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี เอกสารวิชาการต่างๆ อาทิ วิทยานิพนธ์ ปริญญานิพนธ์ สาร นิพนธ์ วารสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบล และวิธีการสร้างแบบสอบถาม โดยสร้างแบบสอบถามตาม วัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่ได้กำหนดไว้

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา นำมาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม หลังจากนั้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item objective Congruence: IOC) ซึ่งจากผลการ วิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษานั้นผ่านทุกข้อ โดยได้ค่า IOC (Index of Item objective Congruence : IOC) ในแต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งเป็นที่ยอมรับได้

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความสอดคล้องมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของ ผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปทดลองกลุ่มอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่มี ลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยการวัดความคงที่ภายใน โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

4. ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .845

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อขอจดหมายรับรองจากหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึงหัวหน้างานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี เพื่อแนะนำตัวและชี้แจงวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในวันที่มีงานประชุมประจำเดือนของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ พร้อมทั้งรื้อแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้

1. ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ใช้วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้วิเคราะห์ประเมินระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี
3. ข้อเสนอแนะความคิดเห็น ใช้การอ่านพิจารณาพร้อมทั้งจับกลุ่มของข้อมูลเข้าด้วยกันเพื่อแสดงค่าความถี่
4. ทดสอบความแตกต่างของค่าที (t-Test) และทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี กับปัจจัยส่วนบุคคล และหากพบความแตกต่าง จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD)

ผลการวิจัย

1. อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 67.47 มีอายุระหว่าง 31 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.90 ซึ่งมีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 56.10 โดยมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 31.71 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.98 อาชีพหลักธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 30.90 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 96.75 โดยมีประสบการณ์การทำงาน อปพร. 3-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.41 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการอบรม คิดเป็นร้อยละ 77.24

2. อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.60$, $\sigma = 0.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ 1. ด้านสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ($\mu = 3.64$, $\sigma = 0.79$) 2. ด้านปฏิบัติการกิจกู้ชีพกู้ภัย ($\mu = 3.62$, $\sigma = 0.80$) 3. ด้านรักษาความสงบเรียบร้อย ($\mu = 3.60$, $\sigma = 0.79$) 4. ด้านการป้องกันและบรรเทาภัย ($\mu = 3.52$, $\sigma = 0.72$) ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี กับปัจจัยส่วนบุคคล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี กับปัจจัยส่วนบุคคล (N=123)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)				โดยรวม
	ด้านการป้องกันและบรรเทาภัย	ด้านรักษาความสงบเรียบร้อย	ด้านสงเคราะห์ผู้ประสบภัย	ด้านปฏิบัติภารกิจกู้ชีพกู้ภัย	
เพศ	.587	.215	.131	.364	.198
อายุ	.929	.829	.970	.865	.907
สถานภาพ	.378	.276	.315	.262	.192
ระดับการศึกษา	.406	.948	.992	.543	.939
รายได้ต่อเดือน	.509	.928	.298	.046*	.321
อาชีพหลัก	.505	.644	.769	.771	.638
ศาสนา	.334	.279	.745	.782	.567
ประสบการณ์การทำงานอปพร.	.013*	.001*	.024*	.023*	.002*
ประสบการณ์ในการอบรม	.008*	.052	.130	.171	.035*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ที่มีประสบการณ์การทำงาน อปพร.ต่างกัน มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการป้องกันและบรรเทาภัย ด้านรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านสงเคราะห์ผู้ประสบภัย และด้านปฏิบัติภารกิจกู้ชีพกู้ภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ที่มีประสบการณ์ในการอบรมต่างกัน มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการป้องกันและบรรเทาภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านปฏิบัติภารกิจกู้ชีพกู้ภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังพบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ ศาสนาต่างกัน มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี ในเรื่องการฝึกทักษะเกี่ยวกับการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงเครื่องมือ อุปกรณ์ยานพาหนะสำหรับการปฏิบัติงานให้มีสภาพพร้อมใช้งานที่ทันต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้รวดเร็ว ฝึกความเชี่ยวชาญในการลาดตระเวนและรักษาความสงบของหมู่บ้านอบรมความรู้เกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยและการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัย การประเมินสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น การกู้ชีพกู้ภัย และการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

อภิปรายผล

ระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี

อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของรุ่งศักดิ์ อนันตวุฒิ (2554) ศึกษาการดำเนินงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในสังกัดเทศบาลตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในสังกัดเทศบาลตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

พิจารณารายด้าน พบว่า มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่

1. ด้านสงเคราะห์ผู้ประสบภัย อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของพงษ์ธวัช บำรุง (2551) ศึกษาบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในพื้นที่อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษา พบว่าอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีบทบาทด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย อยู่ในระดับมาก

2. ด้านปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของรุ่งศักดิ์ อนันตวุฒิ (2554) ศึกษาการดำเนินงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในสังกัดเทศบาลตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในสังกัดเทศบาลตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการดำเนินงานด้านปฏิบัติ การกู้ชีพกู้ภัย อยู่ในระดับมาก

3. ด้านรักษาความสงบเรียบร้อย อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของรุ่งศักดิ์ อนันตวุฒิ (2554) ศึกษาการดำเนินงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในสังกัดเทศบาลตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในสังกัดเทศบาลตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการดำเนินงานด้านรักษาความสงบเรียบร้อย อยู่ในระดับมาก

4. ด้านการป้องกันและบรรเทาภัย อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของพงษ์ธวัช บำรุง (2551) ศึกษาบทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในพื้นที่อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษา พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีบทบาทด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี กับปัจจัยส่วนบุคคล

อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ที่มีประสบการณ์การทำงาน อปพร.ต่างกัน มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของปริวัตร ยมเกิด (2560) ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษา พบว่า ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ที่มีประสบการณ์ในการอบรมต่างกัน มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ

จังหวัดปัตตานี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของนันทรัตน์ ธัญญพิช (2559) ศึกษาบทบาทการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษา พบว่า การฝึก อบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ต่างกัน มีระดับบทบาทการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับการศึกษาของพรสวรรค์ เกาตะกู (2550) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษา พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่มีการศึกษาสูงสุด แตกต่างกัน การปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ยังพบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ที่มีเพศ ต่างกัน มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับการศึกษาของกรเอก ศรีหาญ (2560) ศึกษาการศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาล ในเขตอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรเทศหญิงและเทศชาย ที่ปฏิบัติงานด้านการบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลในอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลในอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ที่มีอายุ ต่างกัน มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับการศึกษาของรุ่งศักดิ์ อนันต์วุฒิ (2554) ศึกษาการดำเนินงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในสังกัดเทศบาลตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในสังกัดเทศบาลตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีอายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติ

สถานภาพ แตกต่างกัน มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับการศึกษาของพรสวรรค์ เกาตะกู (2550) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษา พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่มีสถานภาพ แตกต่างกัน การปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ไม่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษา ต่างกัน มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับการศึกษาของเจษฎา สกลุเขียว (2556) ศึกษาการฝึกอบรมของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมของสำนักป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับการศึกษาของวิศรุต แก้วฝ่าย (2553) ศึกษา สภาพและปัญหาการปฏิบัติงาน

ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบล
ขมิ้น อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผลการศึกษา พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่มีรายได้
ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน โดยรวม
และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อาชีพ ต่างกัน มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)
ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ สอดคล้องกับการศึกษาของพรสรวง เถาตะกู (2550) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัยของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษา
พบว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่มีอาชีพ แตกต่างกัน การปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ไม่แตกต่างกัน

ศาสนาต่างกัน มีระดับทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)
ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีการวางกรอบ
การปฏิบัติงานไว้ไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ถึงแม้ว่าจะต่าง
ศาสนากัน แต่การปฏิบัติงานก็ได้แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ด้านการป้องกันและบรรเทาภัย ควรจัดให้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีการฝึกทักษะ
เกี่ยวกับดูแลรักษา และซ่อมบำรุง เครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะสำหรับการปฏิบัติงานให้มีสภาพพร้อมใช้
งานที่ทันต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้รวดเร็ว ด้านรักษาความสงบเรียบร้อย ควรจัดให้มีการฝึกทักษะให้อาสาสมัคร
ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ให้มีความเชี่ยวชาญในการลาดตระเวน และรักษาความสงบของหมู่บ้าน ด้าน
สงเคราะห์ผู้ประสบภัย ควรจัดฝึกทักษะให้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีความรู้เกี่ยวกับการจัด
ระเบียบ และแจ้งเตือนภัยการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัย ประเมินสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น วางมาตรการ
ต่าง ๆ ในการป้องกันภัยมิให้เกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นแล้วให้ได้รับความเสียหาย น้อยที่สุด ด้านปฏิบัติการกู้ชีพ
กู้ภัย ควรฝึกทักษะให้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีความรู้เกี่ยวกับการกู้ชีพกู้ภัย ให้มีการ
ตระหนักถึงความสำคัญของการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อลดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของ
ประชาชน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานบรรเทาสาธารณภัย เช่น ภาวะผู้นำ ความสามารถของ
บุคลากร ความเชี่ยวชาญในการจัดการงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) 2. ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบ
บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน 3. ควรศึกษาเชิงคุณภาพถึงแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงาน
ตามบทบาท ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร คุณวิชิต อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้ความกรุณาพร้อมให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนกระทั่งงานวิจัยสำเร็จจลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ และขอขอบพระคุณกลุ่มอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะนังดาลำ จังหวัดปัตตานี ทั้ง 123 ท่าน ที่ทุกท่านได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จจลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กรเอก ศรีหาญ. (2560). การศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาล ในเขตอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา ฉบับพิเศษ 1 “ก้าวสู่ทศวรรษที่ 2 ของวิทยาลัยนครราชสีมา, หน้า 232-244.
- เจษฎา สกลเขียว. (2556). การฝึกอบรมของข้าราชการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นันทรัตน์ ธัญญพิช. (2559). บทบาทการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ปริวัตร ยมเกิด. (2560). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์. รายงานสืบเนื่องการประชุมสัมมนาวิชาการ (Proceedings) การนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 17. หน้า 1676-1687.
- พงษ์รัช บำรุง. (2551). บทบาทของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในพื้นที่อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรสรวง เถาตะกู. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รุ่งศักดิ์ อนันตวุฒิ. (2554). การดำเนินงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในสังกัดเทศบาลตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิศรุต แก้วฝ่าย. (2553). สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลขมิ้น อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.